Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

19.06.2025. Nr. 10.6/12/2025

Programma

ietekmes uz vidi novērtējumam vēja parka "Līvāni" un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Līvānu novada Jersikas pagastā

Derīga līdz 2030. gada 19. jūnijam

Programma izdota:

SIA "Vindr Latvia", reģistrācijas Nr. 40203494663, juridiskā adrese: Audēju iela 15 – 4, Rīga, LV-1050, e-pasts: martins@vindr.lv; info@vindr.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. un 17. panta un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību" (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV nodaļas prasībām, pamatojoties uz Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma (turpmāk – Enerģētiskās drošības likums) 7. panta pirmo un ceturto daļu, Ierosinātājas ar 2025. gada 22. maija *iesniegumu vēja elektrostaciju parka "Līvāni" būvniecībai Līvānu novada Jersikas pagastos* (turpmāk – Iesniegums)[1], ņemot vērā Enerģētikas un vides aģentūras (turpmāk – Aģentūra) 2025. gada 5. jūnija Lēmumu Nr. 10.5/24/2025 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu (turpmāk – Lēmums Nr. 10.5/24/2025), kā arī Veselības inspekcijas 2025. gada 5. jūnija vēstulē Nr. 1.7.7.-1./483, Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) 2025. gada 11. jūnija vēstulē Nr. 4.9/3732/2025-N, Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes 2025. gada 16. jūnija vēstulē Nr. 2025/05-05/732 un Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2025. gada 18. jūnija vēstulē Nr. 2.3/AP/5442/2025 sniegtos viedokļus/nosacījumus ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojumā iekļaujamajam informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei. Programmā norādīta Noteikumu Nr. 18 2. pielikumā ietvertās informācijas detalizācijas pakāpe IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir vēja parks "Līvāni" (turpmāk – Vēja parks) un ar to saistītās infrastruktūras būvniecība Līvānu novada Jersikas pagastā (turpmāk – Paredzētā darbība). Paredzētā darbība ietver un ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūras ietvaros tiek vērtēta arī ar vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) funkcionēšanu saistītās infrastruktūras – elektropārvades

[1] Aģentūrā reģistrēts 2025. gada 22. maijā ar reģ. Nr. 10.4/1726/2025-S.

kabeļlīniju, transformatoru apakšstaciju un pievedceļu būvniecība un ekspluatācija, kā tas izriet no Novērtējuma likuma 1. panta 3. punkta[2].

2. Plānotās VES un ar tām saistītos infrastruktūras objektus paredzēts izvietot šādos Līvānu novada Jersikas pagasta nekustamajos īpašumos un to zemes vienībās:

Nr.	Nekustamā īpašuma nosaukums	Nekustamā īpašuma kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums
1.	Valsts mežs	7652 001 0139	7652 001 0252
2.	Valsts mežs	7652 001 0139	7652 001 0139
3.	-	7652 001 0140	7652 001 0174
4.	-	7652 001 0205	7652 001 0170
5.	Valsts mežs	7652 001 0139	7652 001 0073
6.	-	7652 001 0140	7652 001 0176

(turpmāk kopā saukta – Darbības vieta / Izpētes teritorija).

3. Saskaņā ar Ierosinātājas Iesniegumā sniegto informāciju:

3.1. Vēja parkā plānots uzstādīt līdz 13 vēja elektrostacijām (turpmāk – VES). Vēja parka kopējā jauda varētu sasniegt līdz 104 MW, katras VES nominālā jauda paredzēta līdz 8 MW, kopējais VES augstums – līdz 300 m. Precīzs izbūvējamo VES skaits un novietojums, kā arī uzstādāmo VES modelis un tehniskie raksturlielumi šobrīd vēl nav noteikti. IVN procesa ietvaros ir paredzēts vērtēt vairākus VES modeļus, kopējo uzstādāmo VES skaitu, to izvietojumu un Vēja parka kopējo jaudu.

3.2. Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, tiks izbūvēta jauna apakšstacija ar pieslēgumu 110 kV līnijai *Krustpils–Daugavpils*, kā arī elektropārvades līniju tīkls. Apakšstacijas novietojums tiks izvērtēts ziņojuma izstrādes procesā.

3.3. VES tehnoloģisko detaļu transportēšanai un ar vēja parku saistītās infrastruktūras izbūvei, turpmākajai ekspluatācijai un apkalpošanai plānots izmantot valsts galveno autoceļu A6 *Rīga–Daugavpils–Krāslava–Baltkrievijas robeža (Pāternieki)* un valsts reģionālo autoceļu P63 *Līvāni–Preiļi.* Tāpat tiks izmantoti Vēja parka teritorijai pieguļošie valsts vietējie autoceļi V757 *Grīva–Stares* un V682 *Špoģi–Arendole–Vecvārkava–Sīļi*, pašvaldības autoceļi, AS "Latvijas valsts meži" autoceļš, kā arī projekta vajadzībām jaunizbūvētie pievedceļi. Plānoto infrastruktūras objektu izvietojums un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti IVN procesa laikā, izvērtējot esošo ceļu tīklu, jaunu ceļu un cita veida infrastruktūras izbūves nepieciešamību un izbūves iespējas. Izpētes teritorijas tuvumā atrodas dzelzceļa līnija *Krustpils–Daugavpils* (~ 1,2 km uz R no Izpētes teritorijas), līdz ar to IVN ietvaros var tikt izskatīta iespēja VES korpusa detaļu piegādei pa minēto dzelzceļa līniju.

3.4. Izpētes teritorijā ietilpst sešas zemes vienības ar kopējo platību 840,48 ha (8,4 km^2). Saskaņā ar Iesniegumu Izpētes teritorija tiek izmantota kā meža zeme. Paredzētās darbības vieta un tai pieguļošā teritorija raksturota kā mazapdzīvota. Atbilstoši spēkā esošam Līvānu novada teritorijas plānojumam 2012.–2024. gadam[3] (turpmāk – Teritorijas plānojums) Izpētes teritorija ietilps galvenokārt *Mežu teritorijā* (M). Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 273. punktā noteikts, ka VES, kuru

[2] Paredzētā darbība – aprīkojuma, iekārtas un tehnoloģijas ieviešana, papildināšana vai maiņa, projekta īstenošana, būvniecība, dabas resursu ieguve vai izmantošana, cilvēka darbības neskartu vai mazpārveidotu teritoriju un ainavu ietekmēšana, kā arī citas darbības, kuru veikšana vai galarezultāts var būtiski ietekmēt vidi. Novērtējuma likuma 3. panta 7. punkts noteic, ka *"paredzēto darbību, kurai ir vai var būt būtiska ietekme uz vidi, aizliegts sadalīt vairākās darbībās, jo tādējādi netiek pienācīgi novērtēta paredzētās darbības kopīgā ietekme".*

[3] Pieejams - https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_24 (skatīta 27.05.2025.).

saražotā kopējā jauda ir 20 kW un lielāka un kuru izmanto elektroenerģijas ražošanai, izvieto ārpus pilsētas un ciemu teritorijām, izstrādājot detālplānojumu.

3.5. Atbilstoši Iesniegumam Izpētes teritorijai tuvākā apdzīvotā vieta ir Līvānu pilsēta, kas piekļaujas Izpētes teritorijas ZR malai. Tuvākie ciemi ir Upenieki (~ 0,5 km attālumā D virzienā) un Rožupe (~ 4,7 km attālumā A virzienā).

3.6. Atbilstoši VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk – LVĢMC) Zemes dzīļu informācijas sistēmā[4] pieejamajai informācijai Izpētes teritorijā atrodas kūdras atradne "Pētermuižas purvs" (Nr. K16862), savukārt uz Z/ZA no Izpētes teritorijas atrodas kūdras atradne "Skrebeļu – Skrūzmaņu purvs" (Nr. K16830).

3.7. Izpētes teritorija atrodas Daugavas sateces baseinā, ~ 2,3 km attālumā A virzienā no Daugavas. Izpētes teritoriju vidusdaļā šķērso Greivas upe, kas ieplūst Darbības vietai tuvākajā ūdenstilpnē – Iesalnieku ezerā. Izpētes teritorijā blīvs meliorācijas grāvju tīkls. Saskaņā ar LVĢMC Latvijas plūdu riska un plūdu draudu karti[5] Izpētes teritorija daļēji ietilpst Nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijā *Daugavpils līdz Līvāniem.*

3.8. Atbilstoši Valsts vides dienesta izveidotās Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas iekļautajai informācijai[6] Izpētes teritorijā neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas. Tuvākās potenciāli piesārņotās vietas atrodas ~ 0,5 km attālumā Z un ZR virzienā no Izpētes teritorijas. Izpētes teritorijā un tās tiešā tuvumā neatrodas paaugstinātas bīstamības objekti[7], tuvākais no tiem atrodas Līvānos ~ 1,5 km attālumā.

3.9. Izpētes teritorijā neatrodas valsts aizsargājami kultūras piemineklī[8]. Tuvākais kultūras piemineklis – "Līvānu viduslaiku kapsēta" (aizsardzības Nr. 1910) – atrodas ~ 1,5 km attālumā no Izpētes teritorijas.

3.10. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturētajā dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" publicēto informāciju[9] Izpētes teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT). Izpētes teritorijai tuvākās ĪADT ir dabas liegums "Dubnas paliene" (kods: LV0533100) un dabas liegums "Gaiņu purvs" (kods: LV0525400), kas atrodas attiecīgi ~ 7,5 km un ~ 9 km attālumā. Abām minētajām ĪADT ir noteikts Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) statuss. Izpētes teritorijā nav reģistrēti mikroliegumi. Tuvākie mikroliegumi veidoti medņa un melnā stārķa aizsardzībai un atrodas attiecīgi ~ 7,3 km un ~ 6,7 km attālumā no Izpētes teritorijas. Izpētes teritorijā atrodas biotops 7120 *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās*, kā arī vairākas īpaši aizsargājamu sugu atradnes.

4. Aģentūra konstatē, ka Vēja parka Izpētes teritorija atrodas netālu no SIA "Latvijas vēja parki", reģistrācijas Nr. 40203415150, plānotā vēja parka "Augšdaugava" teritorijas, kam Aģentūra 2023. gada 12. septembrī izsniedza programmu ietekmes uz vidi novērtējumam[10], un SIA "Aksedo", reģistrācijas Nr. 40003794593, plānotā vēja parka "SOLWIN Steķi" teritorijas, kam Aģentūras programma[11] ietekmes uz vidi novērtējumam izsniegta 2024. gada 12. novembrī.

[4] Pieejams - https://videscentrs.lvgmc.lv/iebuvets/zemes-dzilu-informacijas-sistema (skatīta 27.05.2025.).
[5] Latvijas plūdu riska un plūdu draudu kartes pieejamas – https://videscentrs.lvgmc.lv/iebuvets/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes (skatīts 27.05.2025.).
[6] Pieejama - https://pvps.vvd.gov.lv/ (skatīta 26.05.2025.).
[7] Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra noteikumiem Nr. 46 "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts".
[8] Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes karšu pārlūks pieejams - https://karte.mantojums.lv (skatīts 27.05.2025.).
[9] Pieejama - https://ozols.gov.lv/ (skatīts 26.05.2025.).
[10] Informācija par projektu pieejama - https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-augsdaugava-un-ta-saistitas-infrastrukturas-projekta-istenosana-jekabpils-novada-rubenes-dunavas-un-zasas-pagastos-livanu-novada-jersikas-pagasta-un-augsdaugavas-novada-dvietes-pagasta-sia-latvijas-veja-parki.
[11] Informācija par projektu pieejama - https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-

5. Aģentūra norāda, ka saskaņā ar Aizsardzības ministrijas sagatavoto Informatīvo ziņojumu "Par papildu radaru iegādi vēju parku attīstībai" pievienoto Vēja parku karti[12] Darbības vietas teritorija ietilpst zonā, kur vēja parku būvniecība ir pieļaujama un atbalstāma bez kompensējošu mehānismu piemērošanas.

6. Plānotās VES / vēja parks[13] izvietojams, – ievērojot Noteikumos Nr. 240 noteiktos minimālos attālumus VES un vēja parkiem (ja attiecināms) izbūvei.

7. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta pirmā daļa noteic, ka IVN tiek veikts atbilstoši Novērtējuma likumam, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta ceturtā daļa noteic termiņu IVN programmas izsniegšanai, t.i., 15 dienu laikā no šī panta trešajā daļā minētā lēmuma izdošanas. Novērtējuma likuma 14.[2] pants noteic, ka IVN process sastāv no šādiem posmiem: "*paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana, programmas izstrādāšana, ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana un sabiedriskā apspriešana, kompetentās institūcijas atzinums par minēto ziņojumu un paredzētās darbības akcepta lēmums, kurā integrēts kompetentās institūcijas atzinums*".

8. Atbilstoši Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektajai daļai, izdodot šo programmu, Aģentūra konsultējās DAP, Veselības inspekciju, Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi, Līvānu novada pašvaldību (priekšlikumi netika saņemti) un Dienestu. Saņemtie institūciju viedokļi par IVN ziņojumā iekļaujamās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī nosacījumi IVN, ņemami vērā veicot ietekmes uz vidi novērtējumu.

9. Aģentūra ar Lēmumu Nr. 10.5/24/2025 ir noteikusi, ka Paredzētās darbības ietekmes novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) ietvaros organizējama sanāksme, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un mērogu, kā arī skarto teritoriju kopumu un lielumu.

10. Prasības Sākotnējai apspriešanai noteiktas Novērtējuma likumā un tam pakārtotajos normatīvajos aktos. Nosacījumi paredz kārtību, kādā sabiedrība tiek informēta par plānoto darbību, kādā tiek uzklausīts sabiedrības viedoklis un dota iespēja par sagaidāmo ietekmi iesniegt Aģentūrai rakstiskus priekšlikumus. Sākotnējās apspriešanas mērķis un Novērtējuma likuma 15. panta un Noteikumu Nr. 18 22.–28. punktos noteikto prasību saturs ir pamatā vērsts uz to, lai nodrošinātu sabiedrības iesaistīšanu iespējami agrākā procesa stadijā – pirms IVN programmas sagatavošanas. Sabiedrības informēšanas uzdevums ir nodrošināt, ka ieinteresētajai sabiedrības daļai tiek sniegta pietiekama informācija par paredzēto darbību, lai tā varētu izlemt, vai vēlas iesaistīties šajā procesā. Vienlaikus šīs informēšanas un iesaistīšanas uzdevums ir nodrošināt arī atgriezenisko saiti – saņemt no sabiedrības "*rakstiskus priekšlikumus par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi*" (Noteikumu Nr. 18 26. punkts). Noteikumu Nr. 18 26. punkts paredz, ka Aģentūra šos priekšlikumus nosūta ierosinātājam, savukārt Novērtējuma likuma 16. panta otrā daļa paredz, ka programma IVN veikšanai tiek izstrādāta, ņemot vērā sabiedrības priekšlikumus. Vienlaikus – no sabiedrības iesaistīšanas uzdevuma, kas izriet no Novērtējuma likuma 3. panta 2. un 4. punktā iekļautajiem principiem[14], izriet, ka sanāksmei pamatā jābūt vērstai uz to, lai sabiedrībai tiktu sniegta informācija par paredzēto darbību, lai sabiedrībai tiktu darīts zināms, kā tā var piedalīties ietekmes novērtēšanā, lai sabiedrība varētu izteikties un sniegt priekšlikumus.

---

solwin-steki-izbuve-jekabpils-novada-atasienes-pagasta-un-livanu-novada-rozupes-rudzatu-un-turku-pagasta

[12] Pieejams - https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/8d2d37f2-ef3f-40e9-b21d-b0f52503e653

[13] Atbilstoši Noteikumu Nr. 240 2.25. apakšpunktam *"vēja parks – vienotā sistēmā saslēgtu piecu vai vairāk vēja elektrostaciju grupa, kurā atsevišķas vēja elektrostacijas ir izvietotas ne tālāk kā 2 km attālumā cita no citas"*.

[14] *"2) ietekmes novērtējums izdarāms, pamatojoties uz ierosinātāja sniegto informāciju un informāciju, kas iegūta no ieinteresētajām valsts institūcijām un pašvaldībām, kā arī sabiedrības līdzdalības procesā, tai skaitā no sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem; 4) sabiedrībai – fiziskajām un juridiskajām personām, kā ar to apvienībām, organizācijām un grupām (turpmāk – sabiedrība) ir tiesības iegūt informāciju par paredzētajām darbībām un piedalīties ietekmes novērtēšanā"*.

11. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta ceturtā daļa noteic termiņu IVN programmas izsniegšanai, t.i., 15 dienu laikā no Lēmuma Nr. 10.5/24/2025 izsniegšanas. Savukārt Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektā daļa nosaka, ka "*Pirms ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izsniegšanas Vides pārraudzības valsts birojs nosūta ierosinātāja iesniegumu pašvaldībai un institūcijām, kuru kompetencē ir attiecīgo ietekmju novērtēšana vai uzraudzība. Institūcijas septiņu dienu laikā pēc informācijas saņemšanas rakstveidā sniedz viedokli Vides pārraudzības valsts birojam par ziņojumā iekļaujamās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi.*". Tas nozīmē, ka IVN programma tiek izsniegta, ievērojot tikai Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektajā daļā sniegto informāciju, taču Enerģētiskās drošības likums neparedz, ka Sākotnējā apspriešana nebūtu vispār jāveic. Izdodot šo programmu, Aģentūra norāda, ka Paredzētās darbības Ierosinātājai, saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. pantā noteikto, jānodrošina Paredzētās darbības ietekmes Sākotnējā apspriešana, ietverot arī plānoto elektropārvades risinājumu, saistītās infrastruktūras izvietošanas struktūru un saražotās elektroenerģijas akumulēšanas sistēmas (ja attiecināms), izveidi un izvietošanu, Noteikumu Nr. 18 22.2. apakšpunktā noteikto nekustamo īpašumu īpašnieku (valdītāju), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju[15], individuālās informēšanas pasākumi. Ierosinātājai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 28. punktam jāiesniedz Aģentūrā apkopojums par veiktajiem individuālās informēšanas pasākumiem un tās rezultātiem. Ierosinātājai, saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmo daļu un Noteikumu Nr. 18 22. punktā noteikto, vienā skartās pašvaldības (Līvānu novada) izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā jāpublicē paziņojums par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli jāinformē to nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju, kas šajā gadījumā būs arī teritorijas, kas minētas šīs programmas 2. punktā. Paziņojumā jānorāda Noteikumu Nr. 18 24. punktā un 25. punktā noteiktā informācija. Aģentūra vērš uzmanību, ka Noteikumu Nr. 18 25. punkts noteic, ka "*...paziņojumā par sākotnējo apspriešanu papildus norāda sākotnējās sanāksmes norises vietu un laiku, kā arī informāciju par pieslēgšanos sanāksmei tiešsaistē. Ierosinātājs sākotnējo sanāksmi rīko hibrīdformā (sanāksme, kur daļa tās dalībnieku var atrasties klātienē (parasti – sanāksmju telpā), bet pārējie var pieslēgties attālināti), lai nodrošinātu pilnvērtīgu sabiedrības pārstāvju dalību gan klātienes, gan neklātienes formā, ne agrāk kā 10 dienas pēc publikācijas pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā. Ierosinātājs nodrošina sanāksmei atbilstošu tehnisko nodrošinājumu.*".

12. Ierosinātājai minētais paziņojums elektroniski jāiesniedz Aģentūrai un skartajai pašvaldībai (Līvānu novada) ievietošanai tīmekļvietnēs. Aģentūra aicina veikt Sākotnējo apspriešanu savlaicīgi, jo saskaņā ar IVN programmā norādīto, programma var tikt grozīta vai papildināta.

13. Ņemot vērā Enerģētiskās drošības likuma un Novērtējuma likuma tiesisko regulējumu, ievērojot to, ka IVN programma ir izsniegta pirms Sākotnējās apspriešanas, šī IVN programma tiek izdota ar nosacījumu (Administratīvā procesa likuma 68. panta otrās daļas 1. un 2. punkts), ka IVN programma var tikt grozīta vai papildināta pēc Sabiedriskās apspriešanas veikšanas.

II. Vispārējo prasību detalizācijas pakāpe ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīta, kāda informācija un novērtējums ir iekļaujams Ziņojumā. Tādēļ Aģentūra atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka ziņojumu sagatavo atbilstoši minētajās tiesību normās noteiktajam, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.

[15] Nosakot Darbības vietas robežteritorijas, ņemams vērā, ka nosacījums attiecināms arī uz īpašumiem, kuri atrodas tieši aiz autoceļiem vai ielām, kas robežojas ar Darbības vietu.

2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Aģentūra ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.

3. Ziņojuma sagatavošanai Aģentūra noteic šādu vispārējo prasību detalizāciju:

   3.1. Ziņojumā jādefinē VES / vēja parka robežas atbilstoši Noteikumos Nr. 240 noteiktajam. Ierosinātājai jāpamato izvēlētā Darbības vieta, jānosaka Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu. Darbības vieta aptver gan teritorijas, kurās plānots uzstādīt VES, gan teritorijas, kurās paredzēts izveidot citu saistīto infrastruktūru un ar elektroenerģijas uzkrāšanu / akumulēšanu saistīto infrastruktūru (ja attiecināms), lai saražoto elektroenerģiju nodotu kopējā tīklā, kā arī būvniecības laikā izmantojamos transportēšanas maršrutus, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Paredzētās darbības vietas līdz valsts autoceļiem, un jaunbūvējamo un/vai pārbūvējamo elektropārvades risinājumu un ar to nodrošinājumu saistītās infrastruktūras teritoriju.

   3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot esošos un plānotos objektus, tai skaitā: plānoto VES un saistītās infrastruktūras objektus, lai saražoto elektroenerģiju nodotu kopējā tīklā, ja attiecināms arī ar elektroenerģijas uzkrāšanu / akumulēšanu saistīto infrastruktūru, kā arī ar VES izbūvi un ekspluatāciju saistīto papildu nepieciešamo pagaidu un pastāvīgo objektu (piemēram, pievedceļus, laukumus u.c.) izvietojumu, esošās un nosakāmās aizsargjoslas, meliorācijas sistēmas, dabas objektus un ierobežojumu zonas, kas izriet no Noteikumos Nr. 240 noteiktajiem aprobežojumiem VES / vēja parka būvniecībai, kā arī citu nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas. Ziņojumam jāpievieno kartogrāfiskais materiāls (*.shp vai *.gdb formātā), kurā ietverti visi būvējamie infrastruktūras objekti, pievedceļi un VES teritorijas.

   3.3. Ietekme uz *Natura 2000* teritorijām (ja attiecināms) jāvērtē saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.[1] pantu. Minētā tiesību norma nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic IVN, tad novērtējums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)" (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).

   3.4. Vides stāvokļa iespējamās attīstības novērtējumu veic saskaņā ar vides informācijas un zinātnisku atziņu pieejamību, novērtējumu pamatojot un ar atbilstīgiem paņēmieniem prognozējot izmaiņas. Veicot ietekmju novērtējumu, izmanto spēkā esošas vadlīnijas, piemēram, Vadlīnijas par vēja enerģijas projektiem un ES dabas aizsardzības tiesību aktiem[16] u.c.

   3.5. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts. Alternatīvu salīdzinājumā un izvēlē pēc iespējas izmanto kvantitatīvos ietekmju parametrus.

[16] Pieejams – https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/2b08de80-5ad4-11eb-b59f-01aa75ed71a1 (skatīts 12.06.2025.)

3.6. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Novērtējumu veic attiecīgajās sertifikācijas jomās sertificēti nozares (t.sk. sugu un biotopu) eksperti un ziņojumam pievieno parakstītus ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu.

3.7. Ziņojumam un tam pievienotiem dokumentiem jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam un jāsatur informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.

3.8. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.

3.9. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamas faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Par VES izvietošanu un nosacījumiem to izvietošanai Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātājai jākonsultējas ar Līvānu novada pašvaldību, DAP, Valsts meža dienestu, AS "Latvijas valsts meži", AS "Augstsprieguma tīkls", VAS "Latvijas gaisa satiksme", VA "Civilās aviācijas aģentūra", nepieciešamības gadījumā VAS "Elektroniskie sakari", VSIA "Latvijas Valsts ceļi", Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi, Aizsardzības ministriju un ar citām institūcijām un komersantiem, ja attiecināms, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojums jāiesniedz Dienestā, Līvānu novada pašvaldībā, DAP, Veselības inspekcijā un Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai. Ja IVN veikšanas laikā tiek konstatēta Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kuģu lidojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem radiotehniskajiem līdzekļiem, Ziņojums jāiesniedz arī VAS "Latvijas gaisa satiksme".

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Darbības vietas un Paredzētās darbības raksturojums:

1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Aģentūra precizējošus nosacījumus neizvirza.

1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, tās piemērotību Paredzētās darbības veikšanai, tai skaitā vēja apstākļu raksturojums, grunts stabilitāte, attālumi līdz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, dzīvojamām mājām, apdzīvotām teritorijām (ņemot vērā arī Noteikumos Nr. 240 iekļautos ierobežojumus), sabiedriski nozīmīgām ēkām un saimnieciskās darbības objektiem, meliorācijas sistēmām, derīgo izrakteņu ieguves vietām, satiksmes, sakaru u.c. infrastruktūrai un inženierbūvēm (piemēram, elektroniskie sakaru tīkli, elektrotīkli, cauruļvadi u.c.).

1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver arī alternatīvas Paredzētās

darbības apjomam, VES raksturlielumiem un objektu izvietojumam Darbības vietā, ņemot vērā Noteikumos Nr. 240 iekļautās prasības, ietekmi uz vidi dzīvojamās teritorijās, dabas vērtībām un ainavu.

1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. apakšpunktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), citu starpā ievērojama šāda detalizācijas pakāpe:

1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildu nepieciešamo objektu būvniecību un esošo būvju (arī inženierbūvju un meliorācijas sistēmas objektu) pārkārtošanu vai pārbūvi, transportēšanas risinājumus un teritoriju rekultivāciju.

1.4.2. Ņemot vērā plānoto Darbības vietu un tās specifiku, īpašu uzmanību pievērš plānotajiem teritorijas sagatavošanas darbiem, tai skaitā atmežošanai, apauguma noņemšanai, nosusināšanas (iespējams, arī ūdens nostādināšanas un novadīšanas) risinājumiem, meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas), ja nepieciešams – arī grunts nomaiņas vai stabilizācijas risinājumiem. Iespēju robežās jānorāda tās meliorācijas sistēmas, kuras netiks pārbūvētas Vēja parka būvniecības laikā un tās vietas, kurās, iespējams, būs jāpārbūvē vai no jauna jāizveido meliorācijas sistēmas, kartogrāfiski attēlojot iespējamas susināšanas riska zonas.

1.4.3. Sniedz VES raksturojumu un salīdzina iespējamos VES modeļus un to atšķirības/priekšrocības, tai skaitā augstumu, spārnu garumu un konstrukciju, jaudu un lietderības koeficientu, plānoto saražoto elektroenerģijas daudzumu, pamatu un konstrukciju izbūves nosacījumus, materiālus, radīto trokšņa līmeni (arī atkarībā no vēja ātruma), spārnu pretapledošanas risinājumus.

1.4.4. Sniedz saistītās infrastruktūras un enerģijas uzkrāšanas risinājumu (ja attiecināms) raksturojumu, savstarpēji salīdzina ar Paredzēto darbību radītās ietekmes saistītus būtiskus parametrus. Ja attiecināms, raksturo ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu radīto emisiju un trokšņa līmeni, avāriju risku, ķīmisko vielu un citas iespējamās ietekmes, kas var radīt ietekmi uz vidi un cilvēku veselību un drošību.

1.4.5. Sniedz Paredzētajai darbībai nelabvēlīgo meteoroloģisko apstākļu raksturojumu. VES darbības regularitāte, minimālais, optimālais un maksimālais vēja ātrums, kā arī ar mirgošanas efektu saistītais laiks, kad VES darbojas.

1.4.6. Sniedzot papildu nepieciešamo būvju un palīgiekārtu aprakstu, norāda un pamato būvju un iekārtu raksturlielumus un jaudu (īpašu uzmanību pievēršot iekārtu jaudai un parametriem, no kā atkarīga VES izvietošanas iespējamība).

1.4.7. Nosaka VES un elektropārvades risinājumu izbūvei nepieciešamo zemes platību, tostarp kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa, piemēram, ceļa izbūvei u.c. saistītajai infrastruktūrai, lai nodrošinātu VES darbību un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā.

1.4.8. Sniedz informāciju par Paredzētās darbības vietas un tai piegulošo/šķērsojamo teritoriju īpašuma piederību, nekustamajiem īpašumiem, kuros paredzēta ar VES izveidi un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā saistīto objektu būvniecība.

1.4.9. Sniedz informāciju par visu būvju un iekārtu izvietojumu Darbības vietā. Sniedz informāciju arī par visu ar Paredzēto darbību saistīto būvju un iekārtu (piemēram, būvju, kas saistītas ar saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā) izvietojumu ārpus Darbības vietas norādot to izvietojumu arī kartogrāfiskajā materiālā.

1.4.10. Ja attiecināms, sniedz ar elektroenerģijas uzkrāšanu/akumulēšanu un tās saistītās infrastruktūras raksturojumu, savstarpēji salīdzina iespējamos alternatīvos elektroenerģijas akumulēšanas risinājumus/tehnoloģijas un to atšķirības, tai skaitā plānoto saražotās elektroenerģijas akumulējamo/uzkrājamo daudzumu un citus ar tehnoloģijas nodrošināšanu saistītus būtiskus parametrus. Raksturo ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu radīto emisiju un trokšņa līmeni, avāriju risku, ķīmisko vielu un citas iespējamās ietekmes, kas var radīt ietekmi uz vidi un cilvēku veselību un drošību.

1.5. Sniedzot būvniecības un ekspluatācijas procesu (arī izlietoto materiālu un dabas resursu) aprakstu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. apakšpunktam, īpašu uzmanību pievērš:

1.5.1. Novērtējumam, kas saistīts ar pieslēgumu izveidi kopējam tīklam un iespēju tajā nodot plānoto VES saražotās elektroenerģijas maksimālo prognozēto apjomu. Konkrēta saražotās elektroenerģijas apjoma nodošanas iespēju kopējā tīklā un iespējamos risinājums jāvērtē un jāizstrādā konsultējoties ar AS "Augstsprieguma tīkls". Elektropārvades nodrošināšanai nepieciešamo objektu izvietošanas iespējas vērtē kontekstā arī ar aprobežojumiem, kas izriet no Aizsargjoslu likuma.

1.5.2. VES darbības vadībai, uzraudzībai un kontrolei.

1.5.3. Darbības vietas uzraudzībai un kontrolei būvdarbu un ekspluatācijas laikā, tostarp teritoriju izmantošanas ierobežojumiem, kas saistīti ar VES darbību un elektroenerģijas pārvades nodrošinājumu.

1.5.4. Nepieciešamo ķīmisko vielu un maisījumu veidam un apjomam, ko plānots izmantot VES darbības nodrošināšanai, tai skaitā VES mehānismu eļļošanai un dzesēšanai, transformatoru darbības nodrošināšanai, kā arī šo vielu un maisījumu nomaiņas un uzglabāšanas risinājumiem.

1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. apakšpunktam, īpašu uzmanību pievērš trokšņa dažādo frekvenču emisijām un mirgošanai, vērtē arī vibrācijas un elektromagnētisko lauku. Skaidrojams, kādās Paredzētās darbības realizācijas stadijās attiecīgās emisijas un ietekmju veidi rodas. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem (arī atkritumiem, kas saistīti ar šīs programmas IV daļas 1.5.4. apakšpunktā norādīto vielu apsaimniekošanai pēc to izmantošanas VES un, ja attiecināms, transformatoru, saistītās infrastruktūras darbības nodrošināšanai, un atkritumiem pēc VES un, ja attiecināms, saistītās infrastruktūras ekspluatācijas perioda beigām) norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.

1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. apakšpunktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību. Īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā ugunsdrošība, apledošana un tās radīto risku (krītoša ledus izmešana) ierobežošana/novēršana, kā arī iespējama ietekme uz gaisa satiksmi, navigācijas iekārtu darbību. Ja attiecināms, iespējamais avāriju risks, kas saistīts ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu darbību, vērtējams saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumos Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 131) noteikto.

1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. apakšpunktā noteikto prasību izpildei Aģentūra nenoteic precizējošu detalizācijas pakāpi.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgi aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.

2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā *"ietekme uz vidi"* uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamas būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.

2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu, ņem vērā, ka izpētes teritorijas robežas aptver arī plānoto laukumu, pievedceļu, elektroenerģijas akumulācijas infrastruktūras (ja attiecināms), elektropārvades līniju u.c. saistītās VES un elektropārvades nodrošinājuma infrastruktūras būvniecības un šķērsojumu vietas, kā arī vides stāvokli teritorijās, kuras Paredzētā darbība var ietekmēt (arī summāri ar citām darbībām).

2.4. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicama atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. apakšpunktā noteiktajiem, pievēršama šādiem jautājumiem:

2.4.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.

2.4.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemošajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), applūstošām teritorijām.

2.4.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi, tajā skaita karsta procesi.

2.4.4. Apkārtnes dabas vērtību raksturojums (arī mežu, dižkoku un citu īpaši aizsargājamo dabas objektu raksturojums) Paredzētās darbības teritorijā un tās iespējamās ietekmes zonā. Ar Paredzēto darbību un VES pievedceļu u.c. ar elektropārvades nodrošinājumu saistīto risinājumu šķērsojamās un tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (arī *Natura 2000* teritorijas), šo teritoriju aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, mikroliegumi, putnu un sikspārņu pulcēšanās (piemēram, barošanās un ligzdošanas/vairošanās vai ziemošanas) vietas un migrācijas koridori, riestu vietas (ja attiecināms), norādot attālumu līdz to robežai vai to šķērsošanas vietai.

2.4.5. Darbības vietai un tās ietekmes zonai tuvumā esošo *Natura 2000* teritoriju novērtējums (ja attiecināms) atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritoriju izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu *Natura 2000* teritorijās, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi to ietekmē u.c., ņemot vērā DAP 2025. gada 11. jūnija vēstulē Nr. 4.9/3732/2025-N norādīto attiecībā uz vērtējumā iekļaujamajām *Natura 2000* teritorijām.

2.4.6. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, tuvākie aizsargājamie kultūras pieminekļi, to aizsargjoslas/aizsardzības zonas, tuvākās ainaviski vērtīgās teritorijas, rekreācijas un tūrisma objekti, ņemot vērā Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes 2025. gada 16. jūnija vēstulē Nr. 2025/05-05/732 sniegto informāciju.

2.4.7. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas tuvumā, attālumi līdz tām, tajā skaitā, ņemot vērā VES / vēja parka robežas, kā to nosaka Noteikumi Nr. 240.

2.4.8. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējamas, analīzi.

2.4.9. Informācija par Izpētes teritorijā un tuvākajā apkārtnē esošajām rūpnieciska rakstura darbībām, tostarp derīgo izrakteņu ieguves vietām, vai piesārņotām vietām, kā arī darbībām, kas rada līdzīgas ietekmes, tostarp esošām un plānotām, šo ietekmju novērtējums, sniedzot pamatojumu šo ietekmju summēšanai vai nesummēšanai ar Paredzētās darbības ietekmēm. Ņemot vērā, ka Izpētes teritorija atrodas potenciāli piesārņota vieta, ja plānota VES izbūve šajā teritorijā vai tās ietekmes zonā, izvērtējama izpētes un sanācijas pasākumu nepieciešamība.

2.5. Raksturojot esošo vides stāvokli, ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:

2.5.1. Paredzētās darbības atbilstība Līvānu novada ilgtermiņa stratēģijas dokumentiem, teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.

2.5.2. Meteoroloģisko un klimatisko apstākļu raksturojums kontekstā ar Paredzētās darbības realizāciju, tostarp "*vēja rozes*", vēja ātruma un faktoru, no kuriem atkarīgs VES saražotās elektroenerģijas daudzums, raksturojums. VES darbībai nepieciešamo vēja ātrumu dažādā augstumā no zemes virsmas pietiekamības novērtējums.

2.5.3. Informācija par tuvākajām lidostām un lidlaukiem, kā arī sakaru sistēmu iekārtām, kuras Paredzētā darbība varētu ietekmēt.

2.5.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.

2.5.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1.–7.9. apakšpunktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus.

3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Aģentūra novērtējumam noteic šādu detalizācijas pakāpi:

3.2.1. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. apakšpunktā uzskaitītie darbi (būvniecība un, ja attiecināms, nojaukšanas darbi), ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, tostarp atmežošana, nosusināšanas sistēmas pārveide/izveide un (ja nepieciešams), augsnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu, elektrolīniju, transformatoru) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī transportēšanas ietekmes un iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem; esošo ceļu/tiltu izmantošanai noteiktos aprobežojumus. Jānorāda plānotās pieslēguma vietas pie valsts un pašvaldību autoceļiem. Novērtē nepieciešamos pievedceļu/tiltu būvniecības vai uzlabošanas darbus, lai nodrošinātu liela izmēra izstrādājumu (būvkonstrukciju) piegādi VES uzstādīšanas un elektropārvades risinājumu izveides vietām. Vērtējot būvniecības laikā paredzētās transportēšanas ietekmes, ņem vērā šajā programmā noteikto prasību, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija ir arī transportēšanas maršruts, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Darbības vietas līdz valsts autoceļiem. Tādēļ trokšņa ietekmes novērtējums veicams arī reprezentatīvam posmam transportēšanas maršrutā, kur tas ved gar teritorijām, kurās piemērojami vides trokšņa robežlielumi.

3.2.2. Jānovērtē/jāaprēķina kopējo atmežojamo platību apjoms, kā arī jānorāda (tabulā, grafikā), cik % no atmežojamām platībām skars jaunaudzes, vidēja vecuma audzes, briestaudzes, pieaugušas un pāraugušas audzes, kas nepieciešams VES, plānoto elektropārvades risinājumu izveidei (tostarp VES un to pievedceļu izbūvei un pārbūvei, VES montāžas laukumam, materiālu pagaidu novietošanas laukumam, plānoto elektropārvades risinājumu izbūvei u.c. ar VES, saistīto infrastruktūras objektu izbūvei). Norādāms, cik km jaunbūvējamu ceļu tiek plānots un tabulas vai grafika veidā – cik tālu šie jaunbūvējamie vai pārbūvējamie ceļi atrodas līdz VES būvniecības platformai vai citam infrastruktūras objektam. Ja VES / vēja parka būvniecība paredzēta mežā zemēs / masīvos, jānovērtē infrastruktūras būvniecības alternatīvas. Novērtējot būvniecības alternatīvas VES parkiem, kas tiek būvēti meža teritorijās, šis izvirzāms arī kā viens no novērtēšanas kritērijiem.

3.2.3. Novērtējamas trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības un ekspluatācijas laikā. Ņemot vērā to, ka vibrāciju ietekmes novērtējums nav noregulēts Latvijas normatīvajos aktos ar konkrētiem ierobežojumiem, tās novērtējums veicams saskaņā ar vides informācijas un zinātnisku atziņu pieejamību, tostarp citu valstu pieredzi, kā arī novērtējums jāpamato, un atbilstīgi jāprognozē iespējamās izmaiņas. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība" noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu. Veicama arī trokšņa dažādo frekvenču (arī zemo) analīze un ietekmes uz cilvēku veselību novērtējums.

3.2.4. Novērtējama mirgošanas efekta (apēnojuma jeb spārnu ēnu kustības), kā arī atspīduma no VES spārniem ietekme.

3.2.5. Nosakāmas un kartogrāfiskajā materiālā iezīmējamas ar Paredzēto darbību saistīto objektu (piemēram, elektrisko tīklu, ceļu, meliorācijas grāvju u.tml.) aizsargjoslas. Novērtējama ietekme, kas izriet no aprobežojumiem identificētajās aizsargjoslās, un tās būtiskums, aprobežojumu skartās teritorijas.

3.2.6. Novērtējami iespējami sarežģījumi vai ierobežojumi, ja atbilstoši – arī uzlabojumi, apkārtnes teritoriju izmantošanai (piemēram, saistībā ar piekļuvi, rekreāciju un tūrismu, meža apsaimniekošanu, derīgo izrakteņu ieguvi, saimniecisko darbību u.c.).

3.2.7. Jānovērtē ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, purviem dižkokiem un potenciāliem dižkokiem). Veic ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novērtējumu (arī dabas vērtības jaunveidojamajās dabas aizsardzības teritorijās, ja tādas tiek konstatētas[17]), īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamos un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotus mikroliegumus. Jāņem vērā AS "Latvijas valsts meži" (turpmāk – LVM) aizsargājamos iecirkņus un datus par lielajām ligzdām[18]. Vērtē apstākļus, tostarp iespējamu fragmentāciju, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai. Novērtējot ietekmes uz dabas vērtībām, ņem vērā DAP, LVM, Valsts meža dienesta un citu avotu sniegto informāciju. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē:

3.2.7.1. Paredzētās darbības izvērtējumā ir jāpiesaista un jāsaņem:

3.2.7.1.1. meža biotopu eksperta atzinums par skartajām un ietekmētajām meža teritorijām. Ietekmes novērtējuma atzinumā jāietver arī ietekmes novērtējums par retajām un īpaši aizsargājamam vaskulāro augu sugām, kas ir saistītas ar meža ekosistēmām. Tajā izvērtējama arī ietekme uz sūnu, ķērpju, sēņu retajām un īpaši aizsargājamām sugām (nepieciešamības gadījumā piesaistāmi sūnu, ķērpju, sēņu un vaskulāro augu eksperti);

3.2.7.1.2. purvu biotopu eksperta atzinums par skartajām un ietekmētajām purvu un avotu teritorijām;

3.2.7.1.3. zālāju biotopu eksperta atzinums par skartajām un ietekmētajām zālāju platībām, ietekmes novērtējuma atzinumā ietverot arī ietekmes novērtējumu par vaskulāro augu sugām;

3.2.7.1.4. sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta atzinums par sugu grupu: putni. Putnu izpētei jāparedz vismaz vienas pilnas sezonas lauka darbu izpēte, novērtējot ligzdojošās un migrējošās sugas un paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz tām;

3.2.7.1.5. sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētu ekspertu atzinumus par sugu grupām: zīdītāji – sikspārņi.

3.2.7.2. Jānovērtē, kā Paredzētā darbība ietekmēs sugām piemērotās dzīvotnes (tai skaitā arī fragmentācijas ietekme). Jāanalizē sugas sastopamību Latvijā vismaz meža nogabalu griezumā (ja attiecināms).

3.2.7.3. Ietekmi uz putniem, sugām, kuru aizsardzībai izveidoti mikroliegumi, (t.sk. mazajam ērglim *Clalnga pomarina* u.c., ja attiecināms) un sikspārņiem[19] vērtē

[17] Pieejams – https://www.daba.gov.lv/lv/zinatniskie-pamatojumi-par-no-jauna-veidojamajiem-dabas-liegumiem-vai-esoso-paplasinajumiem.

[18] Telpiskos datus par dabas vērtībām, tai skaitā arī plānoto un saskaņoto jauno *Natura 2000* teritoriju datus DAP izsniedz pēc pieprasījuma (https://www.daba.gov.lv/lv/pakalpojumi/dabas-datu-parvaldibas-sistemas-geotelpisko-datu-kopu-izmantosana).

[19] Ņem vērā *"Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes novērtēšanai uz sikspārņiem"*, pieejamas https://lvafa.vraa.gov.lv/faili/materiali/petijumi/2020/171/Vadlinijas_VES_siksparni_fin.pdf.

visā Paredzētās darbības teritorijā un tās ietekmes zonā (līdz 10 km rādiusā), ņemot vērā arī ietekmi to barošanās un migrācijas laikā ietekmi jāvērtē gan uz ligzdojošiem, gan migrējošiem putniem (ņem vērā, ka putnu migrāciju raksturo gan pavasara, gan rudens migrācijas sezona), kā arī veicama zemo pārlidojumu trašu izpēte, gan migrācijas ceļa augstums (īpaši ņemot vērā, ka noteiktos laikapstākļos putni lido zemāk). Darbības vietā un tās perifērijā nepieciešams veikt padziļinātu izpēti un analīzi attiecībā uz putnu migrācijas koridoriem, barošanās un atpūtas vietām. Jānovērtē VES / vēja parka izvietojums attiecībā pret putnu migrācijas ceļiem. Migrējošo putnu kontekstā obligāti jāņem vērā, esošie un plānotie VES un saules elektrostaciju parki ~ 10 km rādiusā ap Izpētes teritoriju. Trokšņa piesārņojuma ietekme vērtējama gan uz pūčveidīgajiem putniem, gan vistveidīgajiem un citām uz troksni jutīgām sugām u.c. novērojumus un vēja parka potenciālo ietekmi uz tiem. Vietās, kur Paredzēto darbību veikšanas teritorijā vai tās perifērijā atrodas medņu riesta vietas, jāveic to izvērtējums (ja attiecināms), ietverot jaunu medņa riestu teritoriju apzināšanu un novērtējot arī ar Paredzēto darbību citu saistīto pasākumu ietekmi uz medni, piemēram, paredzēto jaunu ceļu vai meliorācijas objektu izbūves ietekmi uz medņu riestiem. Plānotajās VES teritorijās meža zemēs veicamas nakts plēsīgo putnu un dzeņveidīgo uzskaites. Veicot uzskaites, ņemt vērā sugu grupām "Dzeņi"[20] un "Pūces"[21] izstrādāto prioritāro un inventarizējamo kvadrātu tīklu. Kur attiecināms, veic īpaši aizsargājamu sugu izpēti atbilstoši to aizsardzības plāniem[22]. Ietekmi uz dabas vērtībām vērtē ne tikai saistībā ar VES / vēja parka ekspluatāciju, bet arī ar būvniecības darbiem un to radīto ietekmi VES un saistītās infrastruktūras izveides gaitā, īpašu uzmanību pievēršot, piemēram, būvniecības darbu radītā trokšņa traucējumiem uz jutīgām putnu sugām. Jāveic Paredzētās darbības kumulatīvo ietekmju novērtējums uz putniem un sikspārņiem, ņemot vērā citas plānotās darbības. Tā kā Paredzētās darbības īstenošana var radīt būtisku ietekmi uz melnā stārķa populāciju Latvijā kopumā un pasliktināt sugas aizsardzības stāvokli, šai sugai jāveic padziļināts ietekmes vērtējums, tai skaitā kumulatīvā aspektā – vērtējot esošās ligzdas, ligzdošanas jūtīgo apgabalu, barošanās vietas, esošās dzīvotnes piemērotības vērtējums ilgtermiņa perspektīvā, nākotnē potenciālās apdzīvojamās platības ligzdas tuvumā, ligzdošanai un barošanās piemēroto vietu konektivitāte.

3.2.7.4. Jānovērtē ietekme uz VES / vēja parka tuvumā esošajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. *Natura 2000* teritorijām, kas atrodas 10 km rādiusā no vēja parka "Līvāni" izpētes teritorijas (skat. DAP 2025. gada 11. jūnija vēstulē Nr. 4.9/3732/2025-N norādīto), t.sk. dabas liegumi "Gaiņu purvs" un "Dubnas paliene". Izvērtējums jāsniedz gan par katru teritoriju atsevišķi, gan teritorijām kopumā, t.sk. īpaši saistībā arī ar putniem. Novērtējums uz *Natura 2000* teritorijām (ja attiecināms) veicams atbilstoši Noteikumu Nr. 300 prasībām. Jānovērtē, kā Paredzētā darbība ietekmēs īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un/vai *Natura 2000* teritorijas, to ekoloģiskās funkcijas, integritāti un izveidošanas un aizsardzības mērķus, izvērtē kompensējošo pasākumu nepieciešamību. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes,

[20] Pieejams – https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-dzeni-2021-2030.
[21] Pieejams – https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-puces-2021-2029.
[22] Sugu un biotopu aizsardzības plāni, kas izstrādāti un apstiprināti saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likuma 5. panta 4. punktu un Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015. gada 11. maija rīkojumu Nr. 127 "*Par sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādāšanas kārtību*". (Pieejami: https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) (skatīts 12.06.2025.).

ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (gan VES, elektropārvades, elektroenerģijas akumulēšanas risinājumu (ja attiecināms) un ar tiem saistītās infrastruktūras uzstādīšanas / būvniecības / pārbūves fāzē, gan plānoto VES / vēja parka ekspluatācijas fāzē), tostarp arī hidroloģiskā un mitruma režīma izmaiņas u.c. IVN procesā ekspertiem ir detalizēti izvērtējama plānoto VES / vēja parka ietekme uz *Natura 2000* teritoriju izveides mērķiem un tajās sastopamajām dabas vērtībām, pamatojot savus secinājumus ar datos balstītiem spriedumiem.

3.2.7.5. Ietekmes novērtējumu uz dabas vērtībām, *Natura 2000* teritorijām un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti[23]. Novērtējumā ir jāsniedz analīze par Paredzētās darbības ietekmi uz DAP norādītajām putnu sugām (skat. DAP 2025. gada 11. jūnija vēstulē Nr. 4.9/3732/2025-N un tās pielikumā norādīto un šīs Programmas IV daļas 3.2.7.3. punktu). Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības, ievērojot Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumos Nr. 925 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības" noteiktās prasības. Atbilstoši DAP 2025. gada 11. jūnija vēstulē Nr. 4.9/3732/2025-N noteiktajam, lai sertificēti sugu un biotopu eksperti varētu korekti novērtēt susināšanas ietekmi, pirms eksperti apseko izpētes teritoriju, nepieciešams hidrologa atzinums. Sugu un biotopu ekspertu secinājumi attiecībā uz teritorijā konstatētiem un esošiem no patstāvīga mitruma režīma atkarīgiem biotopiem un īpaši aizsargājamām sugām balstāmi uz hidrologa atzinumā veikto novērtējumu par iespējamām ar Paredzēto darbību (VES infrastruktūras objektu, pievedceļu u.tml.) saistītām mitruma režīma izmaiņām (skat. arī šīs Programmas IV daļas 3.2.8. apakšpunktu).

3.2.7.6. Attiecībā uz dabas vērtībām, Ziņojumā jāietver esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, kas ļautu pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas. Kartogrāfiskais materiāls jāsagatavo maksimāli uzskatāmi, piemēram, lai attēlos vienuviet būtu redzamas konstatētās dabas vērtības un paredzētās darbības lokācijas. Ziņojumam jāpievieno kartogrāfiskais materiāls (*.shp vai *.gdb formātā), kurā ietverti visi būvējamie infrastruktūras objekti, pievedceļi, atmežojamās platības, slāņi ar biotopiem, reto sugu dzīvotnēm, lielajām putnu ligzdām un riska zonām ap tām, dižkokiem, mikroliegumiem un riska zonām ap tiem, *Natura 2000* teritorijām, plānotajām aizsargājamām dabas teritorijām, AS "Latvijas valsts meži" aizsargājamiem iecirkņiem, aizsargjoslām un citām IVN ziņojuma sagatavošanas laikā identificētajām dabas vērtībām (ja nepieciešams, atsevišķi nodalot ierobežotas pieejamības informāciju).

3.2.7.7. Pirms izpētes darbu veikšanas, saskaņot ar DAP izpētes metodiku, vai ja izpēte jau ir veikta, izpētes metodiku aprakstīt sertificēta eksperta atzinumā.

3.2.8. Ja Paredzētās darbības īstenošanai (VES un ar to saistīto objektu izbūvei) nepieciešams veikt darbības (piemēram, meliorācijas objektu izbūvi vai pārbūvi, VES montāžas laukumu un VES pamatu nostiprināšanas pasākumus, kas ietver nosusināšanas darbus), kas var izmainīt Paredzētās darbības teritorijas un tās ietekmes zonas hidroloģisko režīmu un/vai mitruma režīmu, atbilstošās jomas ekspertiem (piemēram, hidrologam/hidroģeologam) jāvērtē VES / vēja parka būvniecības ietekme uz hidroloģisko režīmu, t.sk. uz teritorijā konstatētiem un esošiem no patstāvīga mitruma režīma atkarīgiem biotopiem. Izvērtēt, vai Paredzētā

[23] Sertificētu dabas ekspertu reģistrs pieejams DAP tīmekļvietnē: https://www.daba.gov.lv/lv/katalogs.

darbība paredzēta virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās, applūstošās teritorijās, plūdu riska teritorijās, kā tiks ietekmēti šie objekti, nepieciešamie pasākumi to aizsardzībai. Ziņojumam pievienojams hidrologa/hidroģeologa atzinums.

3.2.9. Pamatojoties uz izpētes datiem, jānosaka ietekmi mazinoši pasākumi, ja tādi ir nepieciešami, gan VES / vēja parka izbūves, gan ekspluatācijas fāzē. Lai aizsargātu putnu sugas un dabas vērtības no VES / vēja parka ietekmes, ietekmes uz vidi novērtējumā nosaka minimālo pieļaujamo attālumu un nosacījumus VES izvietošanai, to pamatojot un argumentējot, ar apsekojuma un konkrēto apstākļu izvērtējuma rezultātiem, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai.

3.2.10. Ietekmes novērtējumu uz ainavu un kultūras pieminekļiem veic, sagatavojot vizualizācijas no reprezentatīviem skatupunktiem. Skatupunktu uzskatāmai identificēšanai tie numurējami un attiecīgi attēlojami kartogrāfiskajā materiālā un norādāmi sagatavoto vizualizāciju attēlos Jāveic kultūrvēsturiskās ainavas detalizēts izvērtējums, ņemot vērā konkrētās vietas ģeogrāfiskos apstākļus un skatu perspektīvas. Vērtē Paredzētās darbības ietekmes uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem būtiskumu. Jāveic kompleksa kultūrvēsturisko vērtību apzināšana Paredzētās darbības ietekmes zonā un jāizvērtē Paredzētās darbības, citu vēja parku un VES nepieciešamās inženierinfrastruktūras būvniecības teritorijās ietekme uz kultūrvēsturisko mantojumu, t.sk. kapiem, kopumā. Jāveic kompleksa kultūrvēsturisko vērtību apzināšana paredzēto darbību zonās un jāizvērtē ietekme uz kultūrvēsturisko mantojumu kopumā.

3.2.11. Ziņojumā jānovērtē Darbības vietā un tās tiešā tuvumā reģistrētās[24] invazīvās svešzemju sugas un paredzēt nepieciešamos piesardzības pasākumus to izplatības ierobežošanai.

3.3. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem ietvarā Ziņojumā vērtē arī:

3.3.1. Iespējamas savstarpējas un summāras ietekmes ar citām plānotām VES vai citiem vēja parkiem[25]. Aspektos, kuros iespējama ietekmju summēšanās, veic atbilstīgu novērtējumu, t.sk. veic kumulatīvo ietekmju izvērtējumu[26] uz putniem, sikspārņiem un ainavu. Kartogrāfiskajā materiāla uzskatāmi jāatspoguļo tuvumā esošie VES parki (jau uzbūvētie), kā arī VES parki, kuriem IVN process ir noslēdzies vai izdoti tehniskie noteikumi vai būvatļaujas, kā arī VES parki, par kuriem notiek Paredzēto darbību izvērtēšana (piemēram, IVN procedūra).

3.3.2. Gaisa kvalitātes izmaiņas un to nozīmīgumu Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības laikā.

3.3.3. Ietekmi uz klimatu, ražojot elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem. Vienlaikus vērtē arī ietekme uz klimatu kontekstā ar kopējo atmežojamo zemju platību, novērtējot prognozējamās izmaiņas oglekļa dioksīda piesaistes samazinājumam. Ievērojot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. apakšpunktā noteikto, ietekmi uz klimatu vērtē, izmantojot vienoto aprēķina metodoloģiju.

3.3.4. Paredzētās darbības un VES ietekmi uz sakaru sistēmu (gaisa kuģu lidojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem radiotehniskajiem līdzekļiem, bezvadu elektronisko sakaru komunikācijām, tostarp radio releju līnijām, radio, TV, mobilo sakaru, interneta u.c. speciālās sakaru iekārtas) darbību.

[24] Pieejams - https://ozols.gov.lv/kartes/apps/sites/#/invazivo-sugu-parvaldnieks/pages/inv-augu-sugu-noverojumi (skatīts 12.06.2025.).

[25] Vērtējot vēja parka summāro ietekmi uz dabas vērtībām jāņem vērā DAP 2025. gada 11. jūnija vēstulē Nr. 4.9/3732/2025-N noradītais.

[26] Rekomendējams izmantot 2024. gadā izdotās vadlīnijas *Guidance on biodiversity cumulative impact assessment for wind and solar developments and associated infrastructure* (pieejams – https://portals.iucn.org/library/node/52090).

3.3.5. VES un plānoto elektropārvades risinājumu elektromagnētiskā lauka ietekmi uz cilvēku veselību.

3.3.6. Paredzētās darbības iespējamu ietekmi uz gaisa satiksmi un lidojumu drošību.

3.3.7. Atkritumu, kas radušies VES mehānismu eļļošanas un dzesēšanas rezultātā un transformatoru un saražotās elektroenerģijas akumulēšanai nepieciešamo iekārtu darbības nodrošināšanas rezultātā (ja attiecināms), kā arī beidzot VES ekspluatāciju, apsaimniekošanas risinājumus.

3.3.8. Paredzētās darbības un ar to saistīto infrastruktūras objektu būvniecības ietekmi uz teritorijas meliorācijas sistēmu un objektiem, vērtējot arī Paredzētās darbības pieļaujamību un tehnisko risinājumu iespējamību tajās.

3.3.9. Novērtē, vai Paredzētā darbība var ietekmēt Paredzētās darbības ietekmes zonā esošo teritoriju izmantošanu atbilstoši tās līdzšinējam Līvānu novada teritorijas plānojumā atļautajam izmantošanas veidam.

3.3.10. Jānovērtē Paredzētās darbības ietekme uz paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabaliem, mūsdienu ģeoloģiskie procesiem, tajā skaita karsta procesiem un to ietekme uz Paredzēto darbību.

3.3.11. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Aģentūra papildu prasības šo punktu izpildei neizvirza.

3.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi, atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, novērtē ar VES ekspluatāciju saistītos iespējamos avāriju un apdraudējuma veidus, veic to kvantitatīvo un ietekmētās teritorijas novērtējumu. Nepieciešamības gadījumā izvirza nosacījumus VES ekspluatācijai. Īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā ugunsdrošība, apledošana un ar to izraisīto ledus izmešanu, ķīmisko vielu izlijumi/noplūdes, tostarp VES sabrukšanas gadījumā. Ja attiecināms, īpašu uzmanību pievērš arī iespējamajam avāriju riskam, kas saistīts ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu darbību, drošības nosacījumiem un citu negadījumu iespējamībai VES uzstādīšanai paredzētajās teritorijās un VES darbības ietekmes zonā. Vides riski vērtējami tipiskākās un iespējamās sliktākās avārijas situācijās, ja atbilstoši, arī saskaņā ar Noteikumos Nr. 131 noteikto.

3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem), ietekmes uz skartajos īpašumos esošo un plānoto saimniecisko darbību, Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.

3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai.

4.2. Kritērijus izvēlas Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kur iespējams, norādot salīdzināmo parametru skaitliskās vērtības. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus, kur būtiski, arī ar standartprogrammām lasāmos formātos.

5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam Aģentūra citu detalizācijas pakāpi novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan VES ekspluatācijas laikā. Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.

6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus VES būvniecībai, pamatojoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi gan no VES un elektropārvades nodrošinājumam nepieciešamo objektu un infrastruktūras būvniecības, gan ekspluatācijas, un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.

7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei. Paredzētais/nepieciešamais monitorings pirms Paredzētās darbības būvniecības fāzes un VES ekspluatācijas laikā (arī attiecībā uz sikspārņiem un putniem).

7.3. Par monitoringa nosacījumiem, piemērotākajām un ilgtermiņā salīdzināmajām metodēm saistībā ar VES, elektropārvades un elektroenerģijas uzkrāšanas risinājumu (ja attiecināms), tostarp to izbūves un ekspluatācijas, iespējamām ietekmēm uz izpētes

teritorijā konstatētajām īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar DAP.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18. Aģentūra atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no IVN pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājai jānodrošina ziņojuma sabiedriskā apspriešana Līvānu novada pašvaldībā Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme nodrošināma hibrīdformā[27]. Ja tiek IVN gaitā tiek konstatēta ietekme uz cita novada pašvaldību/-ām, sabiedriskā apspriešana jānodrošina arī skartajā pašvaldībā/-ās.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Aģentūrā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore D. Avdejanova

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Anete Liepiņa,
Anete.Liepina@eva.gov.lv

[27] Noteikumu Nr. 18 41. punkts.